

تاریخ زشتے

اومبرتو اکو

ترجمہ:

ہمایینا

کیانوش تقی زاده اسفہانی

عنوان و نام پدیدآور	تاریخ زشتی / (ویراستار) اومبرتو اکو؛ ترجمه: هما بینا، کیانوش تقی‌زاده‌انصاری.
مشخصات نشر	تهران: فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران، مؤسسه تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری "متن"، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۴۰۲+۲۰ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۳۲-۲۰۹-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا.
یادداشت	عنوان اصلی: On Ugliness, 2007.
موضوع	زشتی؛ زیبایی‌شناسی؛ هنر-فلسفه
شناسه افزوده	اکو، اومبرتو، ۱۹۳۲-۲۰۱۶ م، Eco, Umberto.
شناسه افزوده	بینا، هما، ۱۳۲۸ - مترجم؛ تقی‌زاده‌انصاری، کیانوش، ۱۳۵۲ - مترجم.
رده‌بندی کنگره	۳۹۳ ت ۵/۳۰۱ BH
رده‌بندی دیویی	۷۰/۱۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۴۹۶۰۵

فرهنگستان
هنر

مؤسسه تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری «متن»

تاریخ زشتی

اومبرتو اکو

ترجمه: هما بینا، کیانوش تقی‌زاده‌انصاری

صفحه‌آرا: میثم مهر

طرح جلد: رضا محبوبی

ناظر چاپ: مصطفی راسخ

چاپ اول ۱۳۹۵

لیتوگرافی: شارب

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر شادرنگ

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۲-۲۰۹-۱

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، انتهای خیابان فلسطین جنوبی، خیابان لقمان ادهم، بن‌بست بوذرجمهر، شماره ۲۴.

مؤسسه تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری «متن». تلفن: ۴-۶۶۴۹۸۶۹۲. دورنگار: ۶۶۹۵۱۶۶۲

پست الکترونیک: publishing@honar.ac.ir

فروشگاه مرکزی: خیابان ولی‌عصر، نرسیده به چهارراه طالقانی، شماره ۱۵۵۰، ساختمان مرکزی

فرهنگستان هنر. تلفن: ۶۶۴۹۰۹۹۰

نشانی اینترنتی: www.matnpublishers.ir

فهرست

ط	پیشگفتار
ک	مصاحبه فرانسر بونا با اوم رت کو
۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: زشتی در جهان کلاسیک
۱۳	۱. جهانی در سلطه زیبایی
۲۴	۲. جهان یونان باستان و وحشت
۳۱	فصل دوم: شیفتگی، مرگ، شهادت
۳۱	۱. نظرگاه «پانکالی» درباره کائنات
۳۷	۲. رنج مسیح
۴۴	۳. شهیدان، زاهدان، توبه کاران
۵۰	۴. پیروزی مرگ
۵۹	فصل سوم: روز قیامت، دوزخ، و اهریمن
۵۹	۱. جهانی سراسر هراس
۶۸	۲. دوزخ
۷۵	۳. استحاله اهریمن
۸۹	فصل چهارم: هیولاها و نشانه های منحوس
۸۹	۱. عجایب و هیولاها

۹۳	۲. زیباشناسی بی‌کرانگی
۹۵	۳. بخشیدن شأن اخلاقی به هیولاها
۹۸	۴. اعجاز و شگفتی
۱۰۵	۵. سرنوشت هیولاها
۱۰۹	فصل پنجم: زشت، مضحک، و شرم‌آور
۱۰۹	۱. پریاپوس
۱۱۲	۲. هزلیاتی دربارهٔ روستاییان و جشنهای کارناوالی
۱۱۷	۳. رنسانس و آریدی
۱۲۴	۴. کاریکاتور
۱۳۱	فصل ششم: زشتی ز از ایران باستان تا دورهٔ باروک
۱۳۱	۱. سنت ضدزن
۱۳۸	۲. مانریسم و باروک
۱۴۱	فصل هفتم: اهریمن در دنیای مدرن
۱۴۱	۱. از شیطان طغیانگر تا مفیستوفلس
۱۴۵	۲. اهریمنی جلوه‌دادن دشمن
۱۵۳	فصل هشتم: جادوگری، شیطان‌پرستی، سادیسم
۱۵۳	۱. ساحران
۱۶۰	۲. شیطان‌پرستی، سادیسم و میل به شقاوت
۱۷۵	فصل نهم: فیزیکا کوریوسا
۱۷۵	۱. تولدهای قمری و اجساد مومیایی شده
۱۸۶	۲. قیافه‌شناسی
۱۹۵	فصل دهم: رمانتیسم و رستگاری زشتی
۱۹۵	۱. فلاسفهٔ زشتی
۲۰۴	۲. زشت و ملعون

۲۰۸	۳. زشت و غمگین
۲۱۲	۴. غمگین و بیمار

۲۱۹	فصل یازدهم: ناشناخته
-----	----------------------

۲۳۳	فصل دوازدهم: برج فولادی و برج عاج
-----	-----------------------------------

۲۳۳	۱. زشتی صنعتی
۲۴۴	۲. زشتی، انحطاط‌گرایی و لاقیدی

۲۵۱	فصل سیزدهم: جنبشهای پشیمانی و پیروزی زشتی
-----	---

۲۶۷	فصل چهاردهم: زشتی دیگری، کیج و کمپ
-----	------------------------------------

۲۶۷	۱. زشتی دیگری
۲۷۰	۲. کیج
۲۷۸	۳. کمپ

۲۸۷	فصل پانزدهم: زشتی در روزگار ما
-----	--------------------------------

۳۰۳	پی‌نوشتها
-----	-----------

۳۱۳	کتابنامه
-----	----------

۳۲۱	نمایه نویسندگان و منابع دیگر
-----	------------------------------

۳۲۵	نمایه هنرمندان
-----	----------------

۳۳۱	فهرست تصاویر سینمایی
-----	----------------------

۳۳۳	تصاویر رنگی
-----	-------------

پیشگفتار

همه ما در زندگی به کرات، و در عالم هنر نیز با مصادیق مختلف زشتی روبه‌رو شده‌ایم، اما کمتر نویسنده‌ای تلخی و مرارت تشریح و حلیه‌بخشی و سیر زشتی‌نگاری ادوار مختلف تاریخی و گستره‌های متفاوت فرهنگی را به جان خریدار است. آن هم وقتی می‌توان از زیبایی سخن گفت؛ به‌ویژه آنکه هرگاه نام هنر به میان می‌آید، احتمالاً نخستین توقع بیشتر مخاطبان پناه‌آوردن به زیبایی این عالم در گریز از زشتیها و ناگواریهای زندگی است، و این رهگذر حق است که سخن از زشتی چندان هم به مذاق خوش نیاید. اما برای ذهن جستجوگر انسان مدرن، صرف حضور یک مفهوم، دلیلی بسنده است برای تجزیه و تحلیل و تعمق در دفاع از آن، حتی اگر آن مفهوم به زشتی زشتی باشد.

اومبرتو اکو، هنرنویس، رمان‌نویس، فیلسوف و مترجم ایتالیایی، پس از نگارش کتاب تاریخ زیبایی، در صدد برآمد با سبک و سیاقی مشابه، نوشتاری را نیز به 'تاریخ زشتی' اختصاص دهد. او در مصاحبه‌ای که پس از انتشار این کتاب، با فرانسوا بونل^۱ داشته، درباره نگرش خود به این مفهوم و مراحل نگارش کتاب به تفصیل سخن گفته است. از این رو به جای مقدمه چینی بیشتر، ترجمه این مصاحبه در پیشگفتار کتاب گنجانیده شده است.

اما نکاتی چند در باب برگردان متن انگلیسی کتاب تاریخ زشتی به فارسی. اصل این کتاب به زبان ایتالیایی است، ولی نسخه‌ای که اکنون در دست دارید از ترجمه نه چندان روان

و آسان فهم انگلیسی، به فارسی برگردانده شده است. مقدمه نویسنده و هفت فصل نخست کتاب را خانم هما بینا، که ترجمه کتاب تاریخ زیبایی نیز به قلم ایشان است، به فارسی برگردانده‌اند، و ترجمه هشت فصل بعدی و مصاحبه اومبرتو اکواز زبان فرانسه به قلم بنده است. تغییر لحن و ادبیات متفاوتی که در نگارش کتاب وجود دارد، به همین سبب است. امیدواریم این تنوع نوشتاری، کتاب را خوش‌خوان‌تر و مفرح‌تر کند و طبع حساس و نکته‌سنج خوانندگان همدوست را نیاززارد.

کیانوش نقی‌زاده انصاری

تهران، زمستان ۱۳۹۵